

Naar aanleiding van het tienjarig bestaan laat VeeteeltVlees de stamboeken van vier belangrijke vleesrassen aan het woord.

Ras:	blonde d'Aquitaine
Oprichting stamboek:	1972
Aantal moederdieren:	590.000
Levend gewicht	
slachtstieren 18 maanden:	691 kg
Karkasrendement stieren:	65-70 procent
Karkasgewicht koeien:	454 kg
Aandeel ki:	20 procent

Frans fokveebestand van het blonde d'Aquitaineras verdubbelde in periode van twintig jaar

Genoomselectie drijft blondedefokkerij

De Franse blonde d'Aquitaine ging er de afgelopen tien jaar wat betreft karkasgewicht en hoogtemaat op vooruit. Die trend hoeft zich niet verder door te zetten en de karkassen hoeven niet nog zwaarder te worden. Het zou een breekpunt kunnen betekenen voor de grootdistributie en de slaggers.

tekst **Guy Nantier** en **Lionel Giraudeau**

De impact van het blonde d'Aquitaineras in de Franse vleesproductie is met een aandeel van vijf procent beperkt. Op één staan de melkveerassen, gevolgd door het charolais- en het limousinras. Niettemin, het blonde d'Aquitainevee kent vele enthousiaste aanhangers in binnen- en buitenland vanwege de

uitstraling, de hoogtemaat en de lengte van de blonde dieren. De laatste twintig jaar verdubbelde het aantal fokdieren. De blonde van de komende tien jaar schetsen is altijd een ietwat gevaarlijke onderneming aangezien meerdere scenario's mogelijk zijn. Om daar een zorgvuldig beeld van te schetsen is het goed een blik te werpen op wat zich de laat-

ste tien jaar in de blondedefokkerij heeft afgespeeld. Te beginnen met de situatie in Frankrijk, omdat negentig procent van het blonde d'Aquitaineras nog altijd in Frankrijk, de wieg van het ras, wordt gehouden. Wat in Frankrijk speelt op het vlak van selectie en ontwikkeling is niet zonder gevolg voor de rest van de selectie in Europa en in de wereld.

Niet te zwaar

Sinds het samensmelten van de drie basisrassen tot het blonde d'Aquitaineras, zo'n vijftig jaar terug, hebben de stieren van 24 tot 30 maanden 195 kilogram aan gewicht gewonnen.

Waar voorheen hun gemiddeld gewicht 840 kilogram bedroeg, ligt dat getal nu op 1035 kilogram per stier. De vooruitgang is nog opmerkelijker op het niveau van het vrouwelijk vee. De koeien of dieren van vijf jaar en meer hebben 250

kilogram extra gewichtsaanzet gerealiseerd en komen nu gemiddeld uit op 1064 kilogram.

De evolutie is ook op het niveau van hoogtemaat te merken. In gestalte hebben de stieren van 24 tot 30 maanden de afgelopen vijftien jaar zes centimeter gewonnen en halen nu een schofthoogtemaat van 156 centimeter. De koeien hebben een winst van 8 centimeter geboekt en meten nu gemiddeld 159 centimeter. Die cijfers illustreren goed de genetische progressie. Genetica ligt voor een deel aan de basis van deze vooruitgang. Ook de voeding en het algemeen management spelen een prominente rol in het uiteindelijke resultaat.

De blondেকেien leveren met 454 kilogram geslacht gewicht de zwaarste karkassen af in Frankrijk. Het ras realiseerde het laatste decennium een winst van 5 kilogram karkas per jaar tegen 4 kilo

per jaar in de andere Franse vleesrassen. Een kwart van de blondeskarkassen weegt meer dan 500 kilogram. De karkassen hoeven niet zwaarder. Het zou een breekpunt kunnen betekenen voor de grootdistributie en de slaggers. De laatste jaren is ook een verandering in de bedrijfsvoering zichtbaar. Waar voorheen het accent lag op de fokkerij en de verkoop van broutards, ligt deze nu op het fokken en afmesten van de dieren. Die tendens is vooral te zien in het westen van Frankrijk.

Klassiek testwerk verdwijnt

De laatste twintig jaar verdubbelde het ras zijn fokveebestand in Frankrijk. Lag het begin jaren negentig rond de 300.000 stuks, vandaag staat de teller op bijna 600.000. Het ras is zo qua verspreiding gegroeid van een lokaal ras naar een nationaal en zelfs een internationaal ras.

*Lionel Giraudeau,
directeur van het
Franse blonde
d'Aquitaine-
stamboek*

De ontwikkelingen wat betreft het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) baren de sector zorgen en vormen voor het blonde d'Aquitaineras een mogelijk nadeel. Het ras is immers traditioneel gevestigd in gebieden met gemengde landbouwactiviteiten, met name akkerbouw en veeteelt. Als de zoekkoeienpremie wordt ontkoppeld, dan kan dit mogelijk een negatieve weerslag hebben op het aantal fokkoeien. Qua fokkerij draait het huidige selectieschema op volle kracht, met het centraal opfokstation in Casteljalous, het testwerk op de stations voor fokkerij- en slachteigenschappen en het testwerk onder de naam Iboval in het veld. Sinds 2012 is daar een stevige verandering in gekomen als gevolg van de progressie inzake genoomselectie. In de loop van dit jaar stopt het station met het testwerk voor de slachteigenschappen. In 2018 komt er wellicht een einde aan het testwerk voor de fokkerijenmerken. Het centrale opfokstation blijft evenwel bestaan. De multiraciale genoomselectieprogramma's Gembal voor fokkerijeigenschappen en Qualvigène voor slachteigenschappen worden tegen 2020 de standaard.

Aanpassing fokdoel

Er zal in het ras minder selectiedruk komen op skeletontwikkeling en groei en meer op bespiering. Medewerkers binnen het stamboek stellen in het veld vast dat de veehouders een mixte type privilegiëren met behoud van de succesfactoren van het blonde d'Aquitaineras: het geboorte- en afkalfgemak. In afnemende volgorde telt het selectiedoel voor de toekomst: melkproductie, vruchtbaarheid, karakter en weerbaarheidsaspecten zoals klauwgezondheid.

Een punt waarop de selectie in het ras nu nog geen vooruitgang heeft geboekt is de fokkerij van een hoornloze variant. Ondanks jarenlange inspanningen zijn in Frankrijk nog steeds geen raszuivere dieren gevonden die drager zijn van het hoornloosgen. Op korte termijn komt daar wellicht geen verandering in. In Noord-Amerika zijn er wel hoornloze blondes, maar ze zijn niet raszuiver. En omdat de Franse blondedefokkers zweren bij een raszuivere fokkerij valt er op dit vlak niet veel te verwachten. |